

په لاماری ته له فزونه که ددا و یا ده زانی
خه تای ته له فزونه که يه، که دهستیشی
لا ددا، و ینه که دهاتمه و خدله که که
دگه شانه ده. ناهه قیان نه بیو، نهیان دیبوو...
که چی تیستا ژماره کی زوری سینی له
سه ریانه کانی مالاندا ده بیتری و مودیل و
مارکه جو را جو ریان کریوه.

دويشن و ئەمروزى كەركۈوڭ لە دىدى ئاوارەيەكى شاردا

وک ئەمەد ئاغاکەی جاران، دوکانەكانى
والابۇوه و قەردە بالغىيەكە، شتىيىكى
دىكەشى زىياد كىردىبو و چەند سەرپارفيك
لەسەر شۆستەكەدا خەرىكى پاره گۈزىنەنەو
بۇون و ئەمەد ئاغايان كىردىبووه بېرسىمى
درار و دۆلار و دىنارى چاپىيان بىز
ھاوا لە ئىتىان دەگىزىيەوه، لە كاتىيىكدا كە
ھەفتەيەك پىش ئەو رۆزە، گەر بەتاي و تاكە
پېتىچ دىنارىيەكى چاپى سويسىرى بەدەست
ھەر كەمپىيىكەو بېگىرا، ودى لە حالى!
عاخاناتى، سەھەت لابىت!

که رکوک، به پنجه دیگران و تهابی کورد
و عره دب و تورکمان و کلد و ناشوره ده
چوان بubo، دیارده دژ و زنخوازی له نیسان
هر مرسن نه توهه که داشتیکی ناسایی بubo،
دراوسیتی و په فاقدتی ناشوری و
نه رمه نیبه کان زرر خوش بubo، هم مو لایدک
هاودنگ و هاو خدمی به کدی برون.

(مام داد) ای ناسوری بیدتالی گه رک
بیو، هه قدستی له که س ورنده گرت،
(پوره فاتم) ای پر حمه تی، مامان بیو، له
ساردترین شوه و زستاندا هانای بیز به پیرایه
گ سورج قیست دیبوره و دوایان دکمه تو، تا
رژیز مردنی ناووکی نزیکه کی حمهوت سدد
مندالی بربی بیو، زریزه بیان داوای ناویتیانی
مندالله کانیان لی دکرد و زر جاریش ناوی
کوریدی له کور و کچی عهره رب و تورکمان
ددناو و ناوی عهربیشی له هی کورد...
رژیتی به عس، چاره گه سده دیک به رنامه هی
بیز شیواندنی هم هممو جوانیه داده شت،
چه پ و راست هلهوله شاندنه و هی هم
ته بایی و برایه نییه دده؛ به لام (امام
خزم عزل) ای عهره رب فرشتلهی هم سیاسه تهدی
له هله لویستیکدا به رجهسته کرد و له

هه ره سیستم که دوه بکیرابا، و ده له حالی!
اجانتی سه تله لایت!
باشم له بیسره، که وینه گریتکی هاویریتم،
نوو سینگنکیه کی گهوره کی کزمپیوتھر و
موزناتزار کدنی له کدرکروک ههبوو، له سالی
(۱۹۹۷) سه تله لایتیکی کرپی بوو، بدزی
به کاری دههیتا، زوو زمانی لیدرا و کیبرا...
پاش درده سریبیه کی زقر و بههه زار واسته
و واسته کاری، به غرامه دوو ملیون دینار
نازاد کارا!
به لئنی دامسوزد زگا سه رکوت که ره کان،
ددیانو سیست عیتاقیه کان له گلتو روی به عس
به ولاوه هیچچی دی نهیین و نه بیست و فیزی
نه بن: بیمه له پاش نازاد بون به هله داوان
ورو بیان کرده هه ولیسر و سلیمانی و
سه تله لایتیان کری.

وینه و رپورتاژ: نه بهز روسته‌م

دکوه کولیچه و بورمه و درناغلی، ئەمانەش
سەرەفیان دودى و کارىگەرىپىيەكى زۆر
دەكتە سەر بارى تابورۇ خېزانەدەكان،
ەتايىبەتىش فەرانېهەران.

(کاك عەودل) اى مەخزەنچى بۆ (کاك
سوئاد) اى دەرمانسازى گېتىراپتۇ، كە لە
دەردو جەتنى پەممەزان و قوربايانىشدا،
يېتىندە ئەم ماۋايدە دەرمان كولىچە
افرىشىتۇ!
(بورە يەھىت) اش كە بەپېتى پەتى

شوازی کوره دوورخراوه‌که‌ی کردبو،

هیچ شتاییک نییه بیخهینه تای
بهراورده کاری سده فرهنگی کی یئستای نیواو
هولیسیر - که رکوک، یان سلیمانی
کر رکوک، تا له گەل سمه دهی به سره رچوی
که سکه رترایته تی گەییوی به عسی بهراور
بکه بن... ئهوسا و یئستا، خودابان یەکه
ناسان و پیسانیان نیوانه... نه دلهواوک
و دست بدده دست نیش و ددم بد دعای ئهوسا
له گەل نەم نازادی و نارامییه یئستا و ز
و مامەله نامزدی بیسە ئهوسای چەتكانی
بازگە کانی، له گەل فەرمۇو... فەرمۇو
یئستادا بهراورده دەکریت.

به بینیشی تاکه بازگه کمه هاو په یانا نیش
نه و دندیه دیکه هست به تارامی و ناسایی
بیو نوه هی شاری که رکروک ده کهیت، کاتای
سه ریازیکی هاو په یانا ن، به کوردی پوچو ل
شو غیره کان ده کات و ده برسی:

چه ک هه به؟! که نه ممه شیان بتو ها کوار
کردنی هیتزه کانی ناو خویه بتو نه هیشتنتو
یاره دی چه کداری لینتو شاردا.
کوتربی سپی بتو ناسمانی و دھیماوه
له سفه هری ئەم جاردادا، لاریک لەنا
باشە کەدا کارتونیکی کون کونی خستبوو
تیر کورسییە کە وە و ناو بەناو سەرتیکی
بەسەردا دەگرت و کارتونە کە بەسە
دەگردوده، کە گیشتیئە دھیماوه بیدەکو
دایه زىن، نەوی کۆسەر کارتونە کە
ھەلەدایه وە و جو وە کوتربی سپی دەرھېتى
و هەتا هیزى تىتابوو، ھەر دورکیانو
ھەلەدایه ناسمان و نازادى کردن.

لەگەل دەستپىيىكى شەرى ئازادىي
 عىير اقدا ئەم جىوته كۆتۈرە كېرىپە و لە^ب
 فەھىسىنگىدا بەندى كەردون و پەيمانى داۋە
 لەگەل ئازادىكىرىنى كەركۈوكىدا بىيانباتو
 پەھىماوه و لەئۇ ئازادىان بىكەت و كۆتۈر
 يىپىيە كان بىكانە نىشانە ئائىشى
 ئازادىي، كەركۈوك.

جهزني نازادي كهركووک
 دانیشتولانی شارى كهركووک، ويئار
 گەسارۋى نىسۇدۇلەتى و بېكىرى و كە
 دەرامەتىيان، لەگەل دەستپىيىكى شەرى
 نازادي عېراقتدا بىندىدى دىكە گۈزەرنىان
 سەخت و دۈوارتى بوسۇو و كەوتۈسۈن
 كەتكەنەم ئەنلىقە خاچىمىز مەشكى

A black and white photograph capturing a street scene in Durban, South Africa. In the foreground, a police car with its lights on is positioned on the right side of the road. Behind it, several other cars are visible, some appearing to be in motion. The road is lined with palm trees and streetlights. In the background, a dense urban landscape with numerous buildings stretches across the horizon under a clear sky.



دیگوتن: داما ناباوو، یم کولیچه یه له
اکیرا کمدا بخون، بدلام زور شوکر وا
پیستا دیدیکه ینه نوقلانه جهنه نازادی
هر رکوک و له گهل شه ریه تیکدا پیشکمشی

مودودی کوردی

دراو یورسہی... ئاغا... حمھد

هـلـمـهـتـهـ رـهـشـبـگـيـرـيـهـ كـهـيـ (ـعـدـلـيـ)
كـيـمـيـاـيـيـ (ـادـلاـويـيـكـيـ) كـورـديـ درـاوـسـيـانـيـ لـهـ
مرـدنـ رـزـگـارـ كـردـ، كـهـ بـهـتـهـ مـابـوـونـ هـمـرـ لـهـ باـلـ
ديـوارـيـ مـالـيـ ثـمـاـنـداـ كـولـهـ بـارـانـيـ بـكـمـنـ.
جاـكـرـمـهـلـلـكـهـيـكـيـ، كـهـ بـهـهـمـوـ شـبـواـزيـتـكـ
هـوـلـيـ گـوـيـنـ وـشـيـ وـانـدـنـ بـهـاـ
كـوـمـهـلـاـيـتـيـيـهـ كـانـيـ درـابـيـ وـئـمـانـهـ رـهـفـتـارـ وـ
شـيـراـزـهـ بـهـيـوـدـنـيـيـهـ كـانـيـانـ بـيـتـ، دـيـنـ لـهـ
ساـيـهـ تـازـادـيـ وـ دـيمـوكـرـاسـيـ وـ لـهـ جـواـرـچـيـوـهـ
دوـلـهـتـيـيـكـيـ يـاسـادـاـ چـزـنـ بـنـ؟.

كـاـكـ (ـفـهـلـاـ) لـهـ اـيـكـبـوـوـيـ كـهـرـكـوـوـكـهـ وـ
لـهـ (ـ١٩٧٦ـ) اـوهـ تـهـرـجـيلـ كـراـونـ بـقـهـوـلـيـتـ.
لـهـ كـمـلـ نـازـاـدـكـرـدـنـيـ شـارـيـ كـهـرـكـوـوـكـداـ
سـهـرـدـانـيـ خـزـمـهـ كـانـيـ ثـمـوـيـيـ كـرـدـبـوـوـ. بـيـ

كـيـيـرـامـهـهـ، كـهـ چـونـ كـوـمـهـلـهـ كـهـ بـجـيـيـكـيـ
كـهـرـكـوـوـكـ دـورـيـانـ لـهـ سـهـلـهـ لـاـيـتـيـكـيـ بـهـ دـرـدـمـ
كـوـكـيـاـيـكـ دـابـوـوـ وـ پـيـيـانـ عـاجـاتـيـ بـوـوـ،
سـيـنـيـيـهـ كـهـيـانـ هـرـ لـهـ سـرـشـ شـوـقـتـهـ كـهـ دـانـابـوـوـ.
تـهـوـيـشـ بـقـ سـوـعـيـهـتـ، دـهـستـيـ لـهـ سـرـلـ رـامـپـاـكـهـ
دـانـابـوـوـ وـ پـهـنـاـيـ لـنـ دـكـرـ وـ وـيـنـهـ كـهـ نـدـهـمـاـ،
شـاهـدـاـكـ شـاهـدـاـنـهـ كـاـكـ

پژوهگرانمکانی خویندنی له قوتباخانه کاندا
دهست پیشکرد و هدرسنی باهته (پهروزه دهی
نیشنتمانی و جوگرافیا و میثراوای کرده
عهده دهی، پاشان بهره دهه قوتاناغه کانی
سه روتوتر، تا له سالی خویندنی ۱۹۷۹-
۱۹۸۰ دواوشه کوردی له هیچ
قزنگاییکی خویندندا ندهیشت و بو
درمانیش کتیبیکی کورديت له
قوتابخانه کانی کهرکوکدا به رچاو
نهده که موت. ئای لم سیاسه ته شرقینییه
نانویزووه... ماموتتا کورد و قوتاپی کورد، بو
ددین به عهده دهی بخوین؟ کوتیا ناوی نه
همسهو قوتباخانه کوردي و تورکمانییمت
گزئی؟ ئه کوانی ماسفی مرؤث و که مه
نه ته او تهیه کان؟

له ماوه‌ی چهند رژیتیکی که‌مدا، زوربه‌ی
زوری ددزگا خزمه‌تگوزاری‌به کان دابین
که‌نه و سا: اوار، آواردادن، نهاده و نه محمده باغا،
ئمه‌شیان بونه‌چووه سه‌ر، ئەدیبانی
شارکه‌که لەزیر ئەم ھەمو فشاردداده‌زاران
بە، ھەم دانسقەباین بە: سان، شەپە

له یستاوه به رو گشته کی دی
لیمه له کاتیکدا باسی هونه ری
کدر کوک دده بین، جیتی خویه تی له ناخوه
نافهربن له کهس و گروپانه بکنه که
سدرهای زبر و گوشاری ریتم نه یانهیشت
هونه ری گزرانی و موسیقا و تا راده ده کی
خونه ری شانتو و شیوه کاری له شاردا بگنه
که تاری سه رگ، هونه رمنهندانی کورد و
نور کمان سه درای نه و گوشاره زرده
دسه لاتی دیکتاتوری خستبیوویه سه
زماقی هونه رک، کولیان نماد و کاروانی
هونه ریان به (کونی ده زی) ادا تاودیو کرد.
نمپه تیکای خملکی که رکوک له

سەرەدەمیتکى نۇرى لە زىيانى خەلتكى كەركۈوك و خەلتكى كوردىستان و خەلتكى تەھاوىي عىراق دەستى پىن كرد، ھونەريش پەيامىتکى پېرۋۆز و گىانلى لىپتۈوردن و تەبىايى، ھەستى مەرۋانەنە خوشەويىتى لەنتىو خەلتكى دەبۈرۈئىتىسىدە، دواي ئەھدى بىرين و زامەكان قەمتىغانە دەكىرن، ھونەرمەندانى كەركۈوك ھەر خۇيان دەزانىن چۈن درىيە بەپەيامى بەرز و جوان و پېرۋۆزى خۇيان بۇون، ھەر ئەوان دەزانىن چۈن ئازادى و ئەۋىن و بىراھىتى و بەخىتەوردى لە كوتارىتکى جواندا ناوتىتە يەك بىكەن.

TV شاشهٔ که رکوکدا بلاوی کردده، یه ک له
تئورانییه زور باشه کان بیو، به لام حمه ره ووف تا
نه که رکوک دهنجه چوو و رووی له سلیمانی
هکرد، نه ناسرا... له ناستی ههموو کوردستاندا
نم که مانچه زدن هن هیندده هونرهمند (حالید
سوانیز) پهنجه ردنگین بن، که چی مانه ودهی له
نه رکوک گوشیوهه تی و نه یهیشتنووه بنناسری...
لوونه رهمند (عهله زدنگنه) کاتیک گزرانیی
به رزی بالاکهت) ای له سلیمانی تومار کرد، نه و
تئورانییه دنگی دایوه، که چی دواتر دیدیان
تئورانیی تومار کرد و نه و دنگدانه ودهی نه بیو،
نه مهش له کاتیکدا گزرانییه کانی وه ک (منی
شاعیر و کوا به هار...) و له ههموو روویه که ووه
نور باشتربیون له گزرانیی (هرزی بالاکهت)...
نه وهند (حمسن غه، رس) به ک له و دنگانه به



فراوانترین جهادیه و زورترین ریشه‌ی
حملکی له دنگه‌کهی خوی کرکردنهوه، بدلام
سانهوهی له کدرکوک و دهنچوون لیسی، وای
بردووه جهاده‌کهی تنهها له دهقمری گهرمیان
یست... گوزانی (کچه لادیسی) به دنگی
بوونه‌رمهند (واحید تننیا) یهک له جهاده‌ریتیرن

نورانیه کوردیه کانی ۷ که رکوک بیو، بدلا
سنوری دشوه رکه تیشه په راند... هونه رمه ند
هیمن حوسین) تا له که رکوک بیو، تنها له و
ساره ناسرا بیو، کاتیکیش که رکوکی
جهنیشت له هه ولیردا گیرسا یوه، دوای چهند
کاریکی هونه ری، زیده قیم ته کردووه ئه گهار باتیم
ئه شیسته ئاستیک له ناواریدا، تهاننت فربای
ساره هونه ربیه کانی نه ده که ووت، له بەر ئەوه دی
قرابی گورانی بیشە کان روویان لهو ده کرد موسیقا
و گورانی سه کانیان دابپیشی و ئاماده و دایشی
لکات... هەمۆ مەبەستم لیرەدا نەمودیه کە له
که رکوک - دشوه ری گەرمیان) هونه رمه ندی
هەوانامان زۆرن، بدلام پیوستییان بە پشتگیری

ئىستاش بى دەچى داھاتوو يەكى گەش
پرووی ھونەرمەندانى گەرمىانوھ پېيىكەننى،
لىباش بەو پېيىكەننى ھونەرمەندانى (كەرکۈك
- گەرمىان) بۇنى خۆيان دەسەلەين و
مەشكەناندى كۆتەكان و تابلوقە شۆققىزىيەكەمى
سالاتەھايەك لەسىرىيان بۇو، بەھەر و توانا كانيان
خېر اتر دەرەدەكەوى. بىيگومان لەمەشا ئەركى
سەندىبىكاي ھونەرمەندانى كوردىستانە پەتلى كاراى
خۆزى لەم شاردا بىگىرى و پشتىگىرى
لۇونەرمەندانى ئەم دەقەرە بىكەت.

هونه را که رکووکدا
له رابر دوویه کی به رته نگه وه به ره و ئاسویه کی کراوه

تاریق کاریزی

به رده دوام ده بن و نهوده دواي نهوده تييكمه
به زيانى كومه لا ياه تيي خمه لک ده بن.

اوپیک له رابردوو

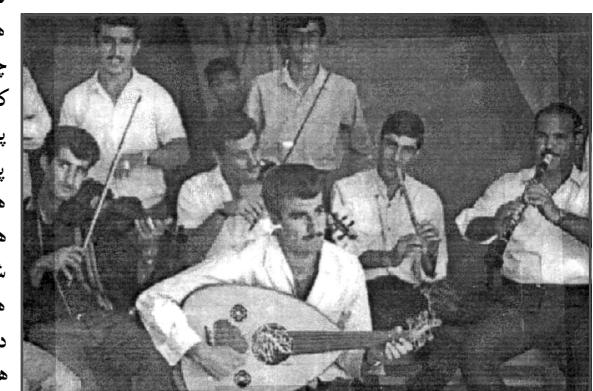
تاریق کاریزی
گوندۀ کانیدا باود. هونه ری ته لار سازیش لم
شارده‌دا موزک و خمسله‌تیکی که ش و
تاییه‌قندنی هدیه، نم هونه ره سه در ای
خمسله‌تی کور دستانیانه، زینگه و
ده روبرو رژلیکی چالاکی دیوه له
دهسته‌هر کردنی که رسنه بینا کردن، هر
نهو که رسنه بهش در فسه تی به دهسته و
بینا سازی شار داوه که بهرد و گنج بکنه
که رسنه‌تی ری‌نانی هونه رتکی خاوند
خمسله‌تیکی تاییه‌تی ته لار سازی، که
گومیه‌ت و کهوان و ستون و بهره‌هیوان،
رژلی گرنگ دبیان لم تمزه
تلار سازیه‌دا.
له یه که مین چاره‌کی سه‌دهی
بیسته‌مشدا کاتیک سیسته‌می سیاسی

لیٹری ہداؤوہ...^۱

خواوه‌روانی ئەفراندنسی ھونھەرمەندانی (كەركەپ)

دکری چن بروانینه هونمری شاریک که
فره کولتورو خاوند را بردویوه کی دور و
دریز بیت؟ بهو پیشیمه هونمر زاده
نهندیشه کانی روح و درونه، ردنگه وا
به انسانی له بن باری زبر و خده کردند
هه درهس نه هیتن و وزیده کی گهوره
خزیراگرتی تیپدا بیت. تا لیرهوده مروش
ددتوانی چرسیکه روناکی ئومیید به دی
بکات و، لوهه بین هیبا نه بیت که دهیان سال
دهردادانی هونمر و نابلوقه دانی
هونه مردمهندانی که رکوک، هونمری لهم
شاردا مردار کرد بیسته و. ردنگه مروش
بتوانی به انسانی بوئم بتوچونه گهواهی و
یدلگی دست بکه ویت، به تایسته که
سه رهای هه مسوو تهنگ پی هله لچین و
قده دهه کاریمه که، نهود نهای نهود که مسانی
واله شاردا پهیدا دهیبون که سه روکاریان
له کهل گزنانی و موسیقا و شانتو
شیوه کاریدا دهکولا، به نهندازهی
فهراهه میبونی بوار و مهودا، کاری خوبان
کردووه. سه رهای نهودی همندی هونمر ههن
که به شیکن له کولتوروی میللی، له
غفونه شایی و هله لپه رکنی، و دک
پر تیوه سی میللی و جه ما دری خزیر کانه و
هر شو جهه ش دوور له سه رهه رشتی کردن و چاودیری،
دوور

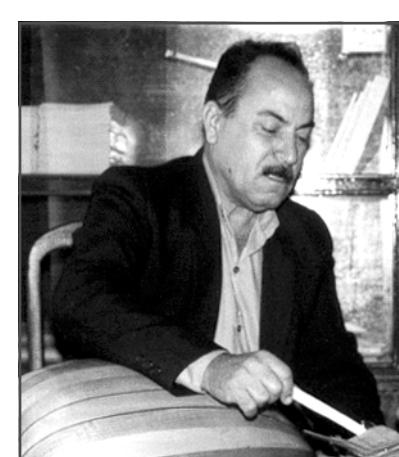
بگه یتونه بوق میزرویه کی دوور، دوور، دوورتر...
به دوای ژیان و کاره هونره ریبه کانی هونره نده
کونه کانی (که رکوک - که رمیان) بگه می...
به پی ژئمسونوئی ئەو نده ساله سەر و کارم
لە گەل ھونفر و نووسین لە بارهی هونمری مقام و
موسیقا و گۆرانی، زۆر زانیاریم سەبارەت بەو
ھونره ندە کوتانەی ئەو داشەرە لە دەست چووە،
یان زانیارى لە بارهیان ھو و نە و دەستبەر یوبۇنى
ئەستەمە، ھەر بۆیه زۆر لە مەقامبىز و گۆرانىبىز
کونه کان لە لای ئىئىمە تەنیا ناون، نە ھىچ
بەرھە مېكىمان لە بەردەستە، نە تەنانەت گىتىمان لە
دەنگىشىان بۇوە... ئەمە بىان رەنگە تا پادىدەك
ناسايى بېت، چۈنكە گەرانەو بوق میزرویه کى
دۇور، واتە گەرانەو بۆئەو قىتاغ و ئەو
سە، دەمە، كە ئۆيە کانى، تۆما، كە دەن نەپۇون، بۆئە



ناسیتن، تمنانهت (شوهکهت روشنید و قادر
هردان و ساپیر کوردستانی) (ش به همان شیوه...
یه نیکی دیکهه ئەم لاوزییه بۆ کرچوونی
ییپی موسیقای تەلە قزیتۆنی کە رکوک) (دەگەریتەه و... ئەمەش لە کوتایی حەفتاکان تا

وشيار ئەممەد ئەسۇھە

که رکوک فراموش دکران... بین گومان نئم پالله پهستویه میرزو و که بی زور لهوه کونتر ددگه ریتته و، دده کری بلیین له گمل پراکتیس کردنی پرسه ته عربیب، نعم پالله پهستویه هه بوده... نئمه ش و ای کردووه هونه رمه ندانی کورد له که رکوک دکار هه ناستیکی هونه بیدا بن، ناستی ناسراوییان سنوری ددشه ری گه رمیان تیناپه ربینی، تنه لاه حاله تیکدا ئگه ر هونه رمه نده که ددشه رکه جن بهتائی و روو له شویتی دیکوه و دک به غدا و سلیمانی و همولیز... بکات، بونه مهش غوونه همان زور له به ردهسته و دواتر چند ناماژدیه کیان پن ددهن... ئه گه ر نا، نهار هونه رمه ندنی فره به تو ایمان هن، که چی به مانه و دیه کیان له سنوری ددشه رکه و درنه چوون لیتی، درنه که وتون و نه ناسراون... یان که متر.



جو اسرين داهياني پيس بكن، تاسني ساسيان
نگاشه ثاستيک به فراوانی بلاو بيته و... هر
بيزيش له و چند ديردي سه رهودا بز ميزروه
دوروکه و بهو ئاماژيه گهرا ومهه تمهود، چونكه
لدپاش ئهو قوتاغه كوننه، حالى ناسراويى
هونرمنه داناي ئيممه زور خراپتر و گوشە گيرتر
بوبوه، كه مه بستمه لهم چند ديردا واقيعه كه
بخمه به روشانى سرخج...
داتيگيردنى به پيترین و دولەمەندترین شوين
له خاكى كوردستان، چهوسانه و

